

betrokkenen voor de gebruikelijke medische keuring zouden oproepen en hun mededeling zouden doen van de trein waarmee zij, indien goedgekeurd, naar Duitsland dienden te vertrekken.

Alle rectores magnifici der universiteiten en hogescholen werden nog op de 8ste telegrafisch opgeroepen om op woensdagmiddag 9 december naar Amsterdam te komen waar van Dam in de Senaatskamer van de gemeentevereniging een bespreking met hen wilde hebben, eerst met de rectores magnifici der openbare universiteiten, vervolgens met die der bijzondere. Die eerste bespreking begon om twee uur. Amsterdam was er vertegenwoordigd door Brouwers opvolger prof. dr. H. T. Deelman, Utrecht door prof. L. van Vuuren (een autoritaire man die pro-Duits was en ook deswege buiten de Senaat om tot rector magnificus benoemd was¹), Groningen door de 'foute' hoogleraar dr. H. M. de Burllet (opvolger van de al even 'foute' Kapteyn), Delft door prof. ir. H. B. Dorgelo – en ook de Leidse waarnemend rector magnificus was, al waren er dan geen studenten in Leiden meer, opgeroepen: prof. dr. W. van der Woude²; de rector magnificus uit Wageningen, prof. mr. W. C. Mees (pas benoemd en 'fout') ontbrak.³

In die eerste bespreking begon van Dam (die door op ten Noort en een ambtenaar die voor een verslag moest zorgen, vergezeld was) met mee te delen dat zes- tot achtduizend studenten eind december naar Duitsland zouden moeten vertrekken. Hij zei dat de Duitsers van hun eis geen afstand wilden doen, hij vertelde welke 'concessies' hij in de wacht gesleept had, hij dreigde dat, als de zes- tot achtduizend niet opkwamen, *alle* studenten naar Duitsland overgebracht zouden worden. Van de rectores magnifici verlangde hij dat ze hem het nodige namen- en adressenmateriaal zouden zenden.

Van Vuuren (Utrecht) protesteerde, wees er op dat wat de Duitsers

¹ In '41 werd de als opvolger van Kruyt voorgedragen rector magnificus niet door het departement benoemd. Van Vuuren ging toen als oudste assessor krachtens de Hogeronderwijswet als waarnemend rector fungeren; enige tijd later werd hij officieel benoemd. ² Toen de rector magnificus van de cursus '40-'41, prof. dr. A. W. Byvanck, in september '41 aftrad, had het departement geweigerd, de door de Senaat voorgestelde opvolger te benoemen. Van der Woude, de oudste assessor, werd toen waarnemend rector magnificus en in die situatie kwam geen wijziging. ³ Ook in Wageningen was in '41 en '42 al commotie geweest. In de zomer van '41 was er prof. S. C. J. Olivier naar het concentratiekamp Amersfoort gebracht omdat hij, met de woorden 'Neem die rommel eens even weg', Duitse V-biljetten van de muur van zijn laboratorium had laten verwijderen. Voorts waren in september '42 één hoogleraar en negen studenten gegijzeld omdat ondekt was dat zich in het botenhuis van de studentenroeivereniging Argo een soort katafalk bevond met daarop een kartonnen Hitlerfiguur.